

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 308/2023-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **GULDAN, spol. s r. o.**, Hlavná 69, Bernolákovo, IČO 35 738 774, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 23Cb/249/2015-347 z 9. februára 2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 23Cb/249/2015-456 z 1. marca 2022 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/61/2022 zo 4. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 4 ods. 4 a čl. 39 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“). Sťažovateľka navrhuje vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, aby tento predložil vec dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní, priznať jej nemajetkovú ujmu za prietahy v konaní v sume 2 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 23Cb/249/2015-143 zo 16. januára 2017 bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť žalobcovi 827,75 eur s príslušenstvom a nahradiť trovy konania. Na odvolanie sťažovateľky Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 4Cob/76/2017-206 z 19. júla 2018 v spojení s opravným uznesením z 9. marca 2020 rozsudok okresného súdu potvrdil a žalobcovi priznal plnú náhradu trov

odvolacieho konania. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť 22. októbra 2018. Dňa 21. decembra 2018 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľky označené ako dovolanie proti rozsudku krajského súdu, na ktoré však Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) neprihliadol, nerozhodoval o ňom, pretože nebolo riadne podpísané.

3. Po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej okresný súd sťažnosťou napadnutým uznesením v spojení s jeho opravným uznesením priznal štátu voči sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v priebehu konania súd právoplatným uznesením priznal znalcovi Ing. Petrovi Leškovi odmenu za podanie výpovede na pojednávaní 18. mája 2016 v celkovej sume 45 eur, na vyplatenie ktorej bola použitá suma štátnych finančných prostriedkov. Keďže v súdnom konaní vznikli štátu trovy (náklady), ktoré nie je povinný hradiť namiesto strany sporu, štát má nárok na náhradu nákladov predstavujúcich sumu 45 eur, ktorú vynaložil na výplatu znaleckej odmeny, proti žalovanému, ako procesne neúspešnej strane sporu.

4. Na odvolanie sťažovateľky krajský súd sťažnosťou napadnutým rozhodnutím uznesenie okresného súdu z 9. februára 2021 v spojení s opravným uznesením z 1. marca 2022 potvrdil ako vecne správne a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

III.

Argumentácia sťažovateľky

5. Okresnému súdu bolo dovolanie doručené poštou 19. decembra 2018. Dovolanie bolo v písomnej forme riadne podpísané advokátom, na čo súdy nereagovali a najvyšší súd o podanom dovolaní nerozhodol. Porušený bol zákon v § 443 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súdy rozhodovali o trovách konania v čase, keď sa začalo samostatné dovolacie konanie. Rozhodovanie o trovách v dovolacom konaní zákon nepripúšťa. Súd rozhoduje o poplatku za dovolanie a vykonáva úkony podľa § 436 a nasl. CSP. Úkony vykonané okresným súdom spôsobili dvojkofajnosť v postupe súdu v samostatnom dovolacom konaní.

6. Krajský súd postupoval nespravodlivo a nezákonne, lebo v dovolacom konaní nesmie súd rozhodovať inak ako podľa ustanovení o dovolaní. Dovolanie bolo riadne doručené na okresný súd a podpísané bolo splnomocneným advokátom. Krajský súd na riadne zákonu zodpovedajúcim spôsobom doručené podanie neprihliadol, a tým zmaril právo sťažovateľky na spravodlivý proces v samostatnom dovolacom konaní. O odvolaní rozhodol napriek tomu, že bol podaný riadny a účinný mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie).

7. Vo vzťahu k znaleckému posudku, ktorý bol v konaní vyhotovený Ing. Leškom na preukázanie neoprávneného odberu plynu, sťažovateľka uviedla, že právna otázka, či došlo k neoprávnenému odberu, nemôže byť predmetom znaleckého dokazovania. Niektoré súdy v iných obdobných prípadoch posudok Ing. Leška odmietli, keďže na potvrdzovanie neoprávneného odberu nemožno použiť znalca z odvetvia kriminalistiky, odboru mechanoskopie.

8. Všeobecné súdy zaviniли priet'ah v dovolacom konaní tým, že konali v rozpore so zákonom a nespravodlivo a akceptovali aj nezákonnosť v postupe najvyššieho súdu, ktorý musí o dovolaní rozhodnúť uznesením alebo rozsudkom. Zákon nepozná inštitút neprihliadnutia na podané dovolanie z dôvodu, že nebolo podpísané. Porušovatelia konaním o trovách v podstate zmarili uplatnené právo na účinný opravný prostriedok a zmarili konanie o dovolaní.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd, vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, ktorým je v zmysle § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný, ako aj z podstaty námietok formulovaných sťažovateľkou v obsahu ústavnej sťažnosti, vymedzil predmet konania pred ústavným súdom ako sťažovateľkou namietané porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu.

10. Z argumentácie sťažovateľky možno vyvodit', že podstatou jej námietok, z ktorých vyvodzuje porušenie označených práv, je to, že okresný súd a krajský súd rozhodovali o trovách konania napriek tomu, že sťažovateľka podala proti právoplatnému meritórnemu rozsudku dovolanie, o ktorom bol najvyšší súd povinný rozhodnúť. Kritika sťažovateľky teda vecne nesmeruje proti obsahu napadnutých rozhodnutí, ale proti postupu okresného súdu a krajského súdu, ktoré po podaní dovolania sťažovateľkou namiesto vykonávania úkonov v dovolacom konaní rozhodovali o trovách konania, čo zákon podľa nej nepripúšťa. Podľa sťažovateľky konajúce súdy rozhodovaním o trovách v podstate zmarili ňou uplatnené právo na účinný opravný prostriedok a zmarili konanie o dovolaní.

IV.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutými rozhodnutiami okresného súdu:

11. Na rozhodnutie o tej časti ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 9. februára 2021 v spojení s opravným uznesením z 1. marca 2022, nie je daná právomoc ústavného súdu. Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti uzneseniu okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka využila, a preto právomoc poskytnúť ochranu jej označeným právam mal krajský súd v odvolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu, čo je dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

IV.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu:

12. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Preto ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

13. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podanie dovolania vo veci samej nemá za následok nespravodlivosť či nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, ktorým krajský súd rozhodoval v napadnutom konaní o trovách štátu. Rozhodovaním o trovách konania krajský súd nemohol spôsobiť ani priet'ahy v dovolacom konaní, keďže vykonávanie úkonov v dovolacom konaní (§ 436 a nasl. CSP) prináleží súdu prvej inštancie, teda okresnému súdu, nie odvolaciemu súdu. Tvrdenie sťažovateľky o spôsobení zbytočných priet'ahov v dovolacom konaní krajským súdom z dôvodu jeho rozhodovania o opravnom prostriedku sťažovateľky považuje ústavný súd za zjavne nedôvodné.

15. Ústavný súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že ústavná sťažnosť sťažovateľky namietajúca postup najvyššieho súdu v konaní o ňou podanom dovolaní v napadnutom konaní už bola predmetom konania vedeného ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 561/2022 a uznesením z 30. novembra 2022 bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

16. V predmetnom uznesení ústavný súd konštatoval (bod 13), že z vyžiadaného spisového materiálu zistil, že najvyšší súd prípisom z 8. júna 2020 vrátil vec okresnému súdu, lebo dovolanie nebolo podpísané platným kvalifikovaným elektronickým podpisom. Konštatoval zároveň, že toto podanie vo veci samej nemožno považovať za podanie urobené v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu, ale ide o elektronické podanie bez autorizácie, ktoré je potrebné podľa § 125 ods. 2 CSP dodatočne doručiť súdu v lehote 10 dní v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe s autorizáciou. Dovolací súd uviedol: „*Vzhľadom k tomu, že v predloženej veci nebolo dovolanie dodatočne doručené súdu v listinnej ani v elektronickej podobe s autorizáciou, na toto podanie súd neprihliada a na dodatočné doručenie ani nevyzýva... predloženie spisu považuje za nedôvodné, keďže obsah spisu nenasvedčuje tomu, že by sa v ňom nachádzalo dovolanie, na ktoré by sa malo prihliadať a o ktorom by mal najvyšší súd rozhodnúť. Spis bude možné predložiť najvyššiemu súdu až vtedy, keď sa v ňom bude nachádzať podanie, na ktoré súd prihliada.*“ Na základe uvedeného ústavný súd uzavrel, že zo strany najvyššieho súdu nemôže v čase doručenia ústavnej sťažnosti dochádzať k porušovaniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže obsah spisu (okresného súdu, pozn.) nenasvedčuje tomu, že by sa v ňom nachádzalo kvalifikované dovolanie, o ktorom by mohol a mal rozhodnúť dovolací súd.

17. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd sa podaným dovolaním sťažovateľky zaoberal a po vykonaní úkonov v dovolacom konaní dovolanie predložil najvyššiemu súdu.

18. Vo vzťahu k výhradám sťažovateľky k znaleckému posudku a k osobe znalca ústavný súd uvádza, že tieto námietky sťažovateľka mohla a mala uplatniť v konaní vo veci samej, čo vzhľadom na vymedzený predmet konania (bod 9) neumožňuje ústavnému súdu ich posúdenie.

19. Keďže ústavný súd nezistil relevantnú súvislosť medzi sťažovateľkou namietaným porušením jej označených základných práv podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru postupom a napadnutým rozhodnutím krajského súdu, ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu